

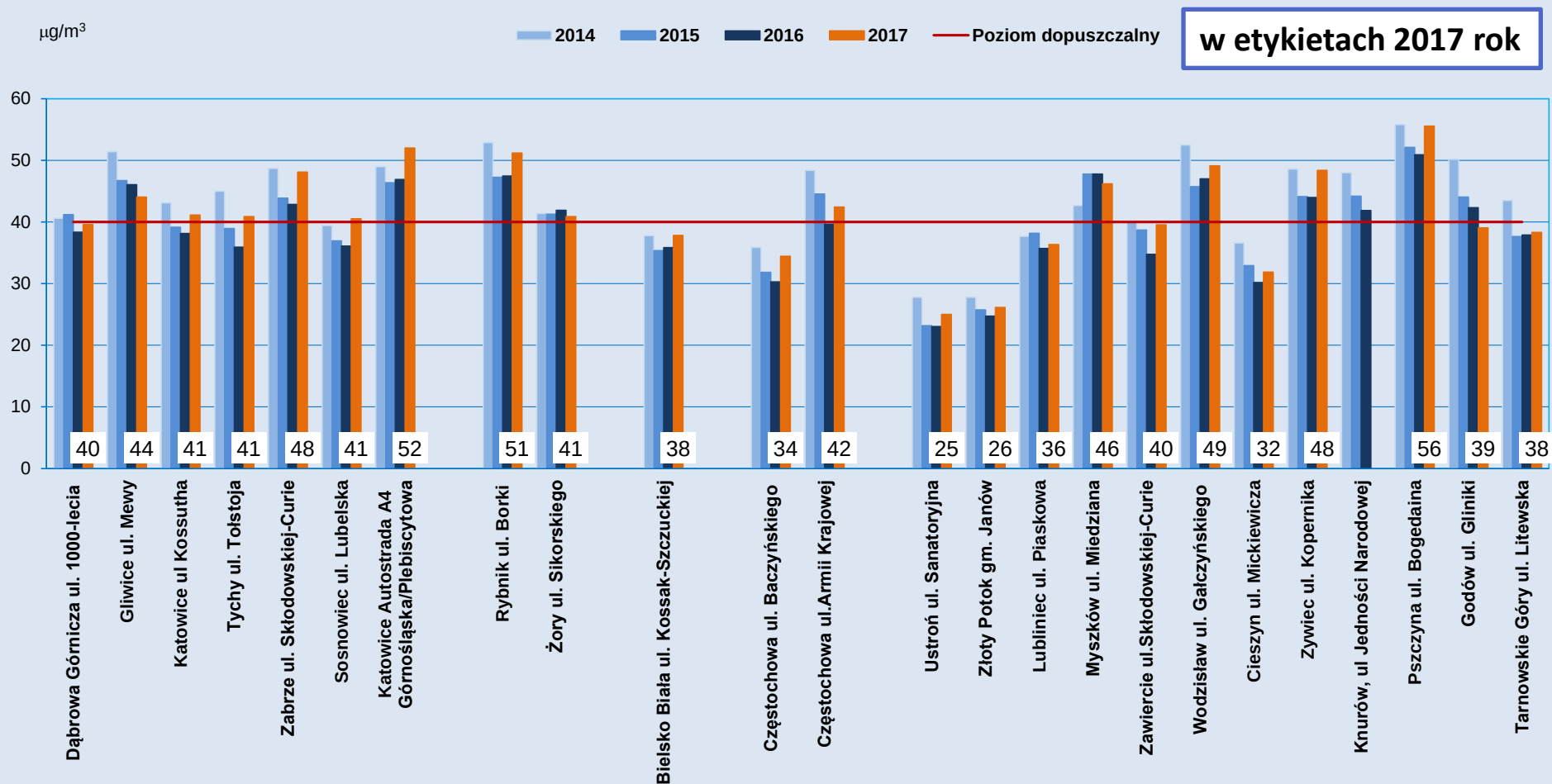
Ocena realizacji Programu ochrony powietrza i śląskiej uchwały antysmogowej – wymogi uchwały antysmogowej, zagrożenia i szanse

XI ŚLĄSKIE FORUM INWESTYCJI, BUDOWNICTWA, NIERUCHOMOŚCI
Gliwice, 5 kwietnia 2019 roku

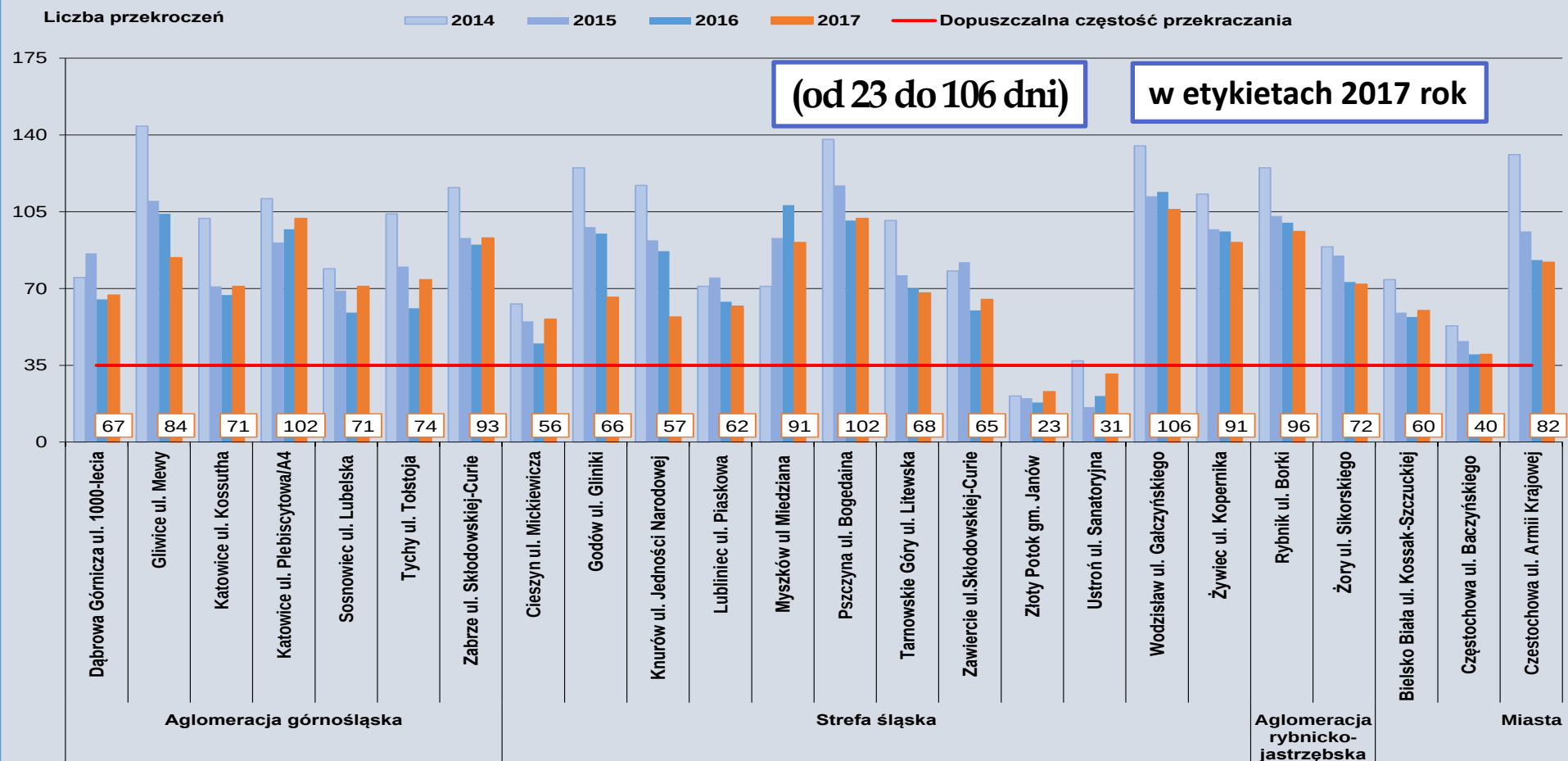
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Wydział Ochrony Środowiska

STĘŻENIA ŚREDNIE ROCZNE PYŁU ZAWIESZONEGO PM₁₀ W LATACH 2014-2017

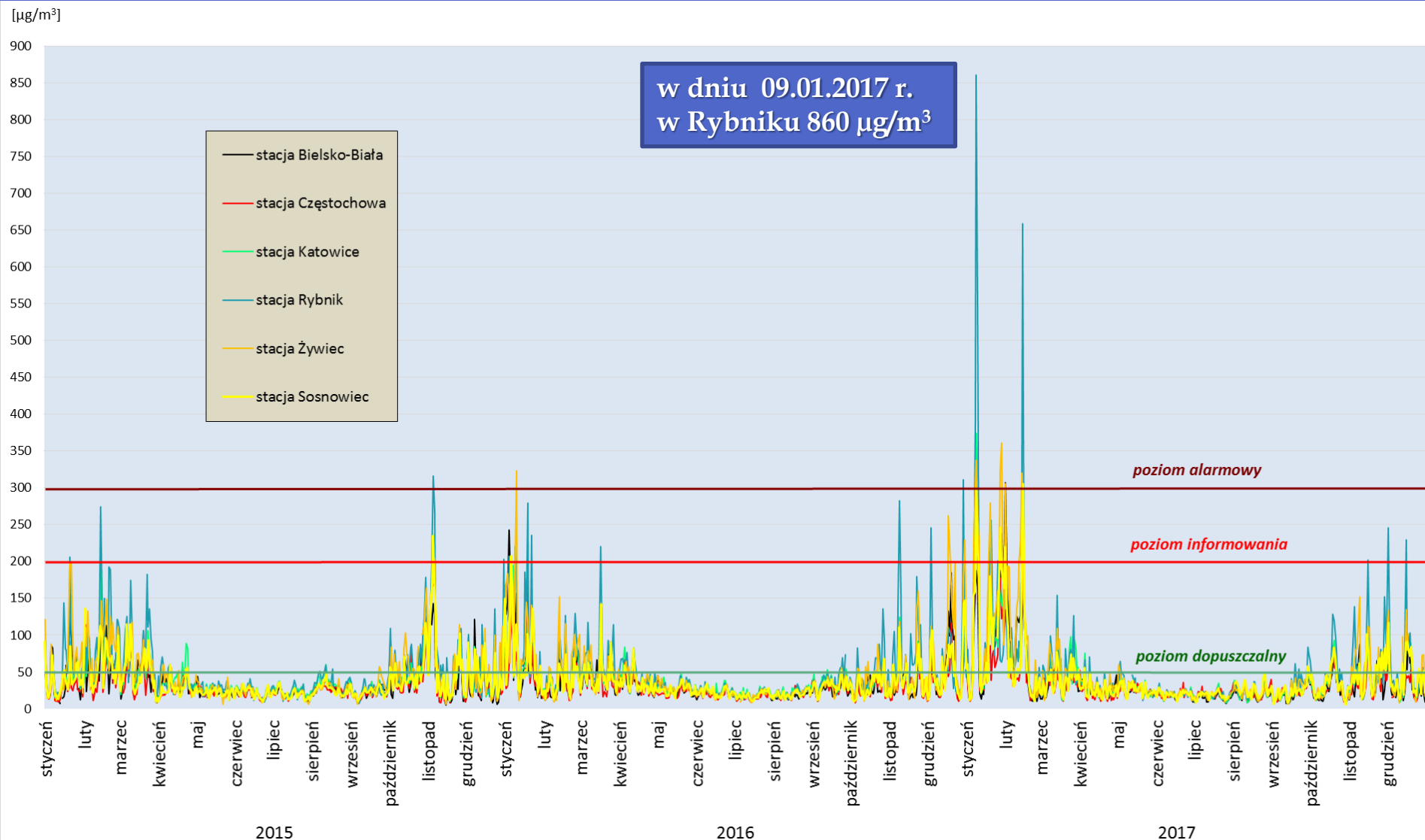
(w 2017 roku średnie roczne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ mieściły się w przedziale od 62% do 139% poziomu dopuszczalnego; z 23 stanowisk, z których wyniki wykorzystano do oceny za 2017 rok, na 13 stanowiskach stężenia były wyższe niż 40 µg/m³, a na 10 były równe lub niższe od poziomu dopuszczalnego)

Liczba przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 (norma 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) w latach 2014 - 2017

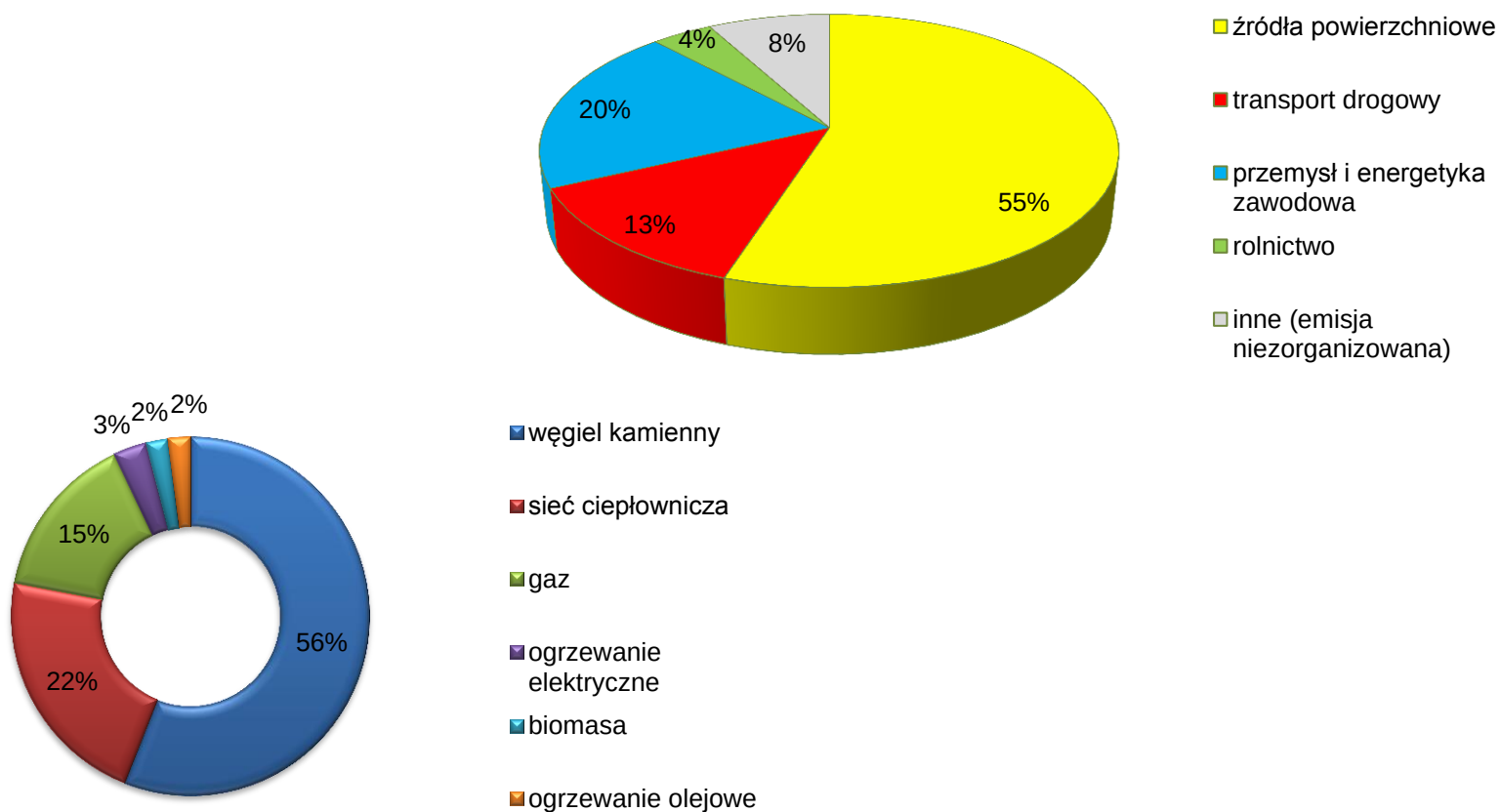

WYNIKI POMIARÓW PYŁU ZAWIESZONEGO PM₁₀ (ŚREDNIE STĘŻENIA 24 GODZ.) W LATACH 2015-2017

Przekroczenia pyłu zawieszonego PM₁₀ występowały przede wszystkim w okresie sezonu grzewczego.
W okresie od 1 kwietnia do 30 września 2017 roku, tj. w okresie 183 dni, stacje pomiarowe WIOŚ w Katowicach zanotowały 19 dni z niewielkimi przekroczeniami normy dobowej dla pyłu zawieszonego PM₁₀, czyli ponad 90% przypadków przekroczeń wystąpiło w okresie sezonu grzewczego.

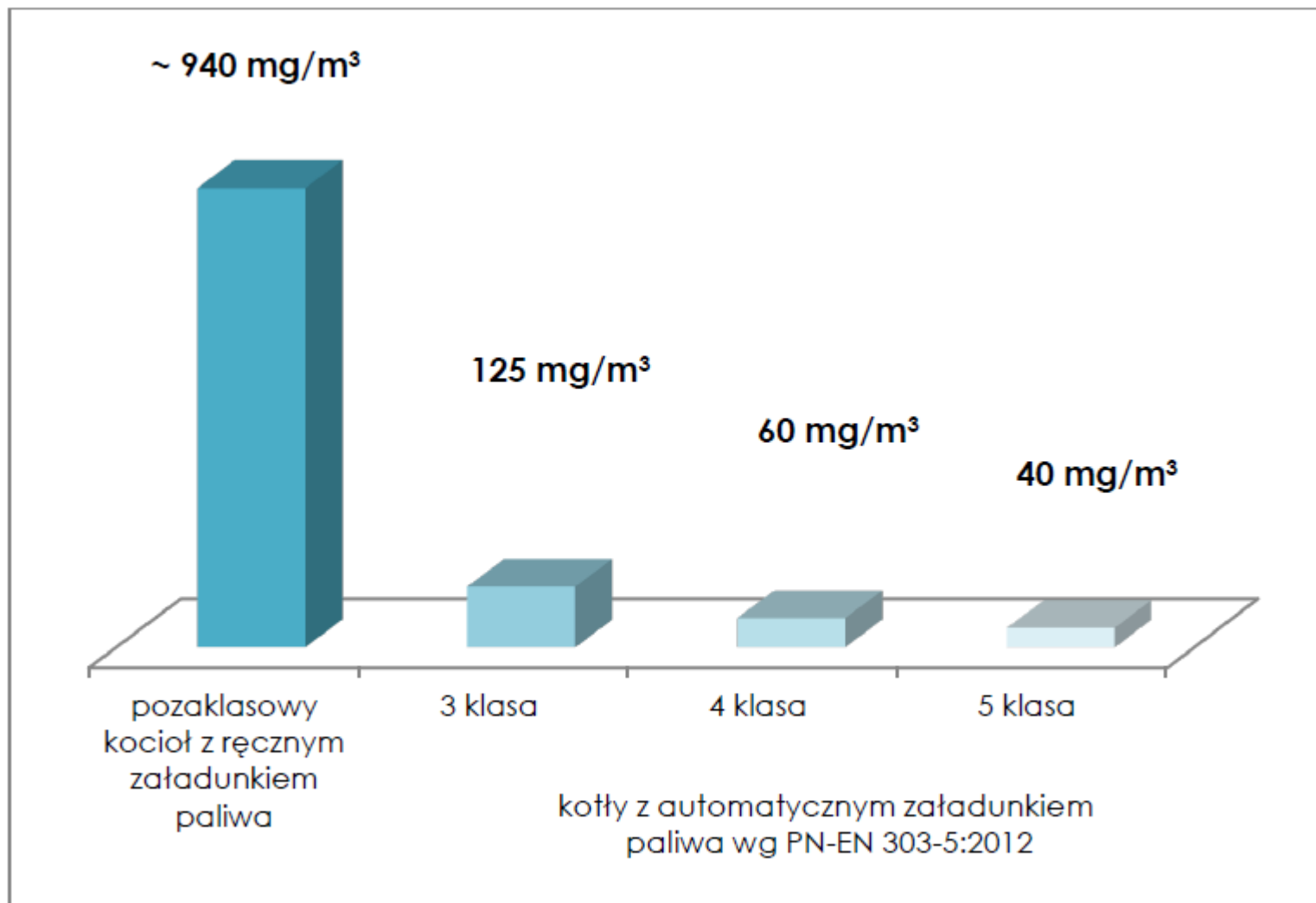
Źródła emisji

Główne przyczyny niskiej emisji

- ❑ **Nieefektywne spalanie paliwa** – brak odpowiedniej ilości tlenu niezbędnego do spalania np. w skutek ograniczenia przepustowości komina (brak czyszczenia to wydzielanie tlenku węgla CO, potocznie zwanego czadem)
- ❑ **Spalanie paliwa o niskiej jakości** – często użytkownicy kotłów kupują tanie paliwo np. muły , floty lub wykorzystują odpady (śmieci), **ale ...**
 - ❑ opału o niskiej jakości **trzeba spalić więcej.**
 - ❑ **oszczędności finansowe są niewielkie**
 - ❑ wzrasta lokalnie **ilość zanieczyszczeń emitowanych do powietrza**

Kocioł klasowy a tzw. kopciuch

Instalacje ogrzewania indywidualnego w Polsce (o mocy do 500 kW)

- Norma PN-EN 303-5:2012 (uchwała antysmogowa i rozporządzenie w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe)
 - Wytyczne techniczne i metodyka przeprowadzenia pomiarów
 - Kryteria sprawności i stężeń zanieczyszczeń w spalinach: CO, LZO, pył
 - Nie dotyczy urządzeń bez wymiennika ciepła (np. piece)
- Dyrektywa „Ekoprojekt” dla kotłów na paliwo stałe
 - Kryteria sprawności i stężeń zanieczyszczeń w spalinach: CO, LZO, pył, NO_x
- Dyrektywa „Ekoprojekt” dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (uchwała antysmogowa)
 - Kryteria sezonowej efektywności energetycznej
 - Kryteria stężeń zanieczyszczeń w spalinach: CO, LZO, pył, NO_x

Akty prawa miejscowego dla województwa śląskiego – uchwała antysmogowa

2019-04-18

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 12 kwietnia 2017 r.

Poz. 2624

UCHWAŁA NR V/36/1/2017
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

z dnia 7 kwietnia 2017 r.

w sprawie

wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji,
w których następuje spalanie paliw

Na podstawie art. 18 pkt 1 i art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 486 z późn. zm.) oraz art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 519 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwala:

§ 1. 1. W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, w granicach administracyjnych województwa śląskiego wprowadza się ograniczenia i zakazy obejmujące cały rok kalendarzowy określone niniejszą uchwałą.

2. Ilekroć w niniejszej uchwale jest mowa o rozpoczęciu eksploatacji instalacji należy przez to rozumieć pierwsze uruchomienie w miejscu obecnego użytkowania.

§ 2. Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy w zakresie ich eksploatacji to instalacje, w których następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 220 z późn. zm.), w szczególności kocioł, kominek i piec, jeżeli:

- 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
- 2) wydzielają ciepło lub
- 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika.

§ 3. Podmiotami, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy są podmioty eksploatujące instalacje wskazane w § 2.

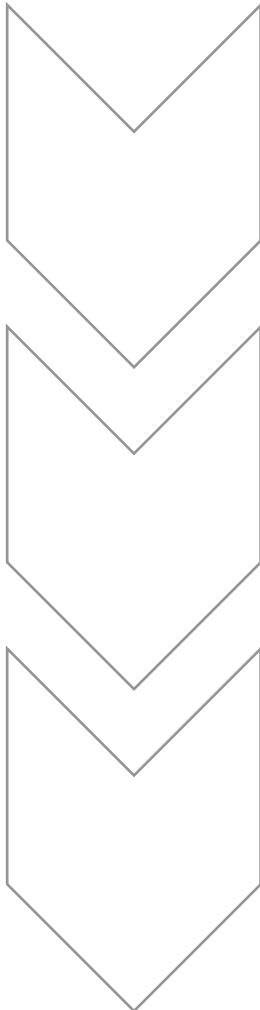
§ 4. W przypadku instalacji, o których mowa w § 2 pkt 1, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation).

- Dnia 7 kwietnia 2017 roku Sejmik Województwa Śląskiego przyjął uchwałę nr V/36/1/2017 w sprawie
wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw
- Publikacja w Dzienniku Urzędowym Woj. Śl. 12 kwietnia 2017 roku, poz. 2624
- Data wejścia w życie:
1 września 2017 roku

Uchwały antysmogowe w Polsce – stan na I 2019

Czym jest uchwała antysmogowa dla Śląskiego?

-
- Istotą uchwały jest doprowadzenie do takiego stanu rzeczy, aby **wszystkie urządzenia grzewcze na paliwa stałe spełniały normy emisyjne.**
 - W dużym uproszczeniu uchwała jest więc **harmonogramem wymiany starych urządzeń grzewczych.**
 - **Zakaz stosowania najgorszej jakości paliw węglowych i wilgotnej biomasy**

Terminy wymiany urządzeń grzewczych (kotły) – uchwała antysmogowa

- Pierwsze uruchomienie przed 1 września 2017 r.

- Pierwsze uruchomienie po 1 września 2017 r.

TYLKO KOCIOŁ KLASY 5 lub ECODESIGN

Jakie terminy obowiązują dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (kominki, piece)?

- Pierwsze uruchomienie przed 1 września 2017 r.

WYMIANA DO KOŃCA 2022 ROKU

- Pierwsze uruchomienie po 1 września 2017 r.

TYLKO KOMINEK / PIEC ECODESIGN

PORÓWNANIE wymagań jakościowych dla paliw stałych według rozporządzeń do ustawy o monitorowaniu jakości paliw i uchwały antysmogowej

Zabrania się wprowadzania do obrotu:

zgodnie z art. 7 ust. 7a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw takich jak:

- 1) węgiel brunatny;
- 2) muły węglowe, flotokoncentraty;
- 3) dowolna mieszanina paliw zawierająca mniej niż 85 % węgla kamiennego;
- 4) paliwo stałe niesortowane;
- 5) paliwa dla których nie wystawiono wymaganego świadectwa jakości.

Obszar kontrolowany przez
Służbę Celną i Inspekcję
Handlową.

Zakazuje się spalania:

zgodnie z art. 6 uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. paliw takich jak:

- 1) węgiel brunatny oraz paliwa stałe produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- 2) muły i flotokoncentraty węglowe oraz mieszanki produkowane z ich wykorzystaniem,
- 3) paliwa, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%,
- 4) Biomasa stała, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Obszar kontrolowany przez
pracowników jednostek
samorządu terytorialnego
i straż gminną z terenu
województwa śląskiego

Akty prawa miejscowego dla województwa śląskiego – Program ochrony powietrza

2019-04-18

- Dnia 18 grudnia 2017 roku Sejmik Województwa Śląskiego przyjął uchwałę nr V/47/5/2017 w sprawie
Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji
- Publikacja w Dzienniku Urzędowym Woj. Śl. 28 grudnia 2017 roku, poz. 7339
- Data wejścia w życie:
11 stycznia 2018 roku

Ocena jakości powietrza za 2015 rok -

2019-04-18

Przyczyny złej jakości powietrza –

przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych

PM₁₀

- powierzchniowa
- napływ / liniowa

PM_{2,5}

- powierzchniowa
- napływ

B(a)P

- powierzchniowa
- napływ

NO₂

- liniowa

O₃

- meteorologia

Działania naprawcze w Programie ochrony powietrza

2019-04-18

**Działania naprawcze
wskazane w
harmonogramie
rzeczowo-finansowym
POP**

- **termin realizacji – 2027 rok**
- **ograniczenie emisji powierzchniowej (!)**
- **wymagany efekt redukcji emisji powierzchniowej podzielono na 4 okresy: do 2021, do 2023, do 2025, do 2027)**
- **ograniczenie emisji liniowej**
- **działania edukacyjne**

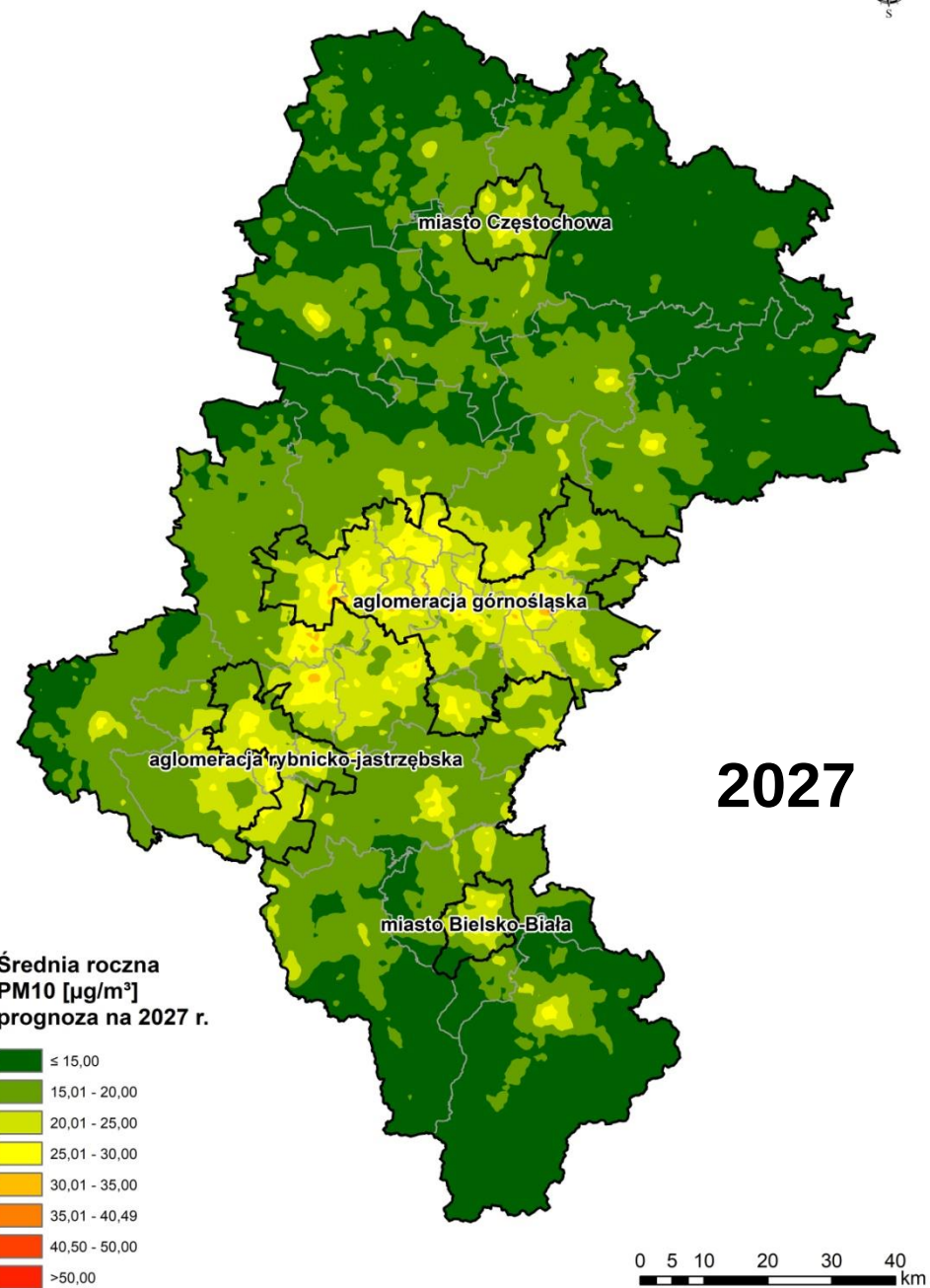
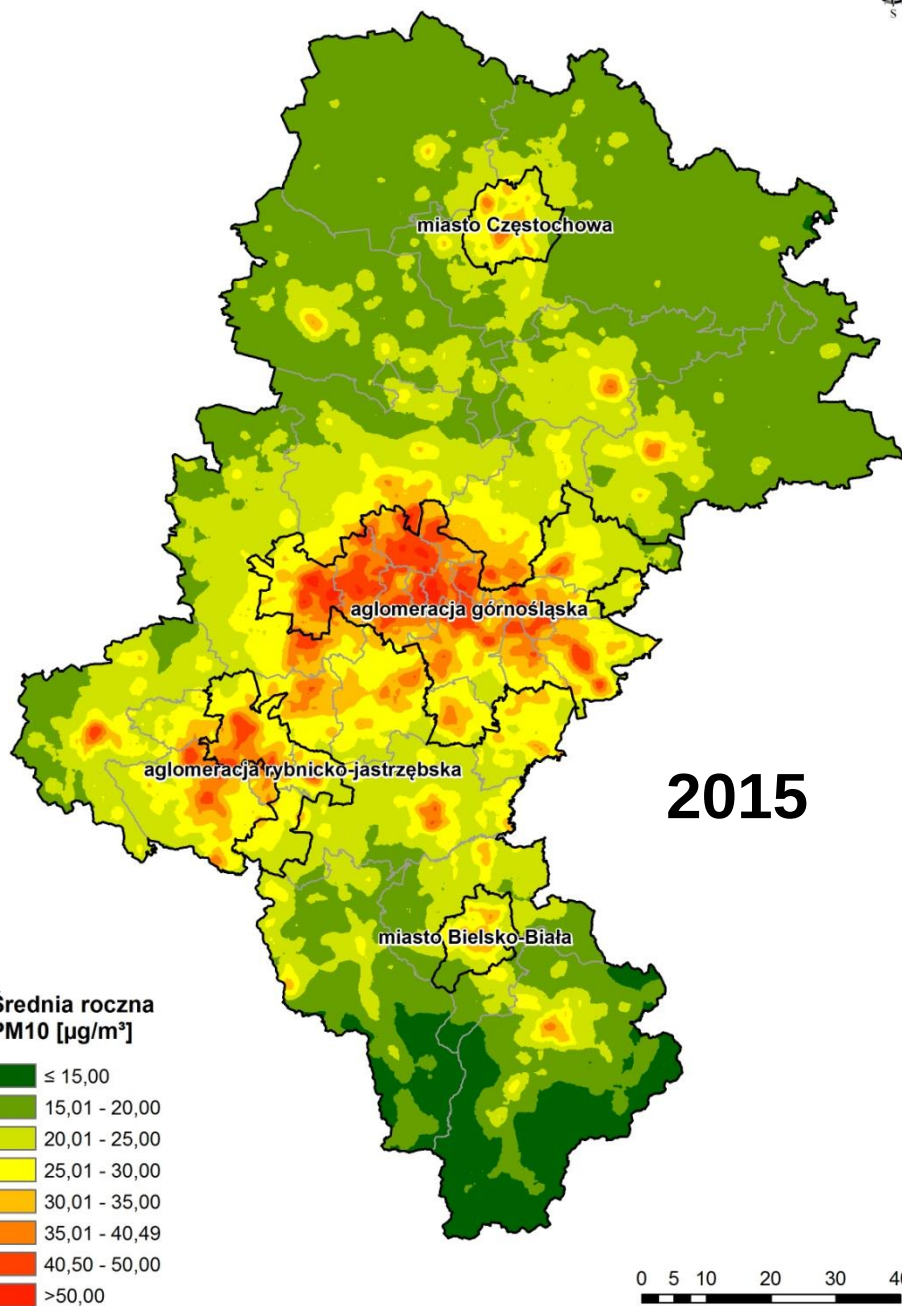
Modelowanie jakości powietrza – POP 2017

Wyniki modelowania jakości powietrza

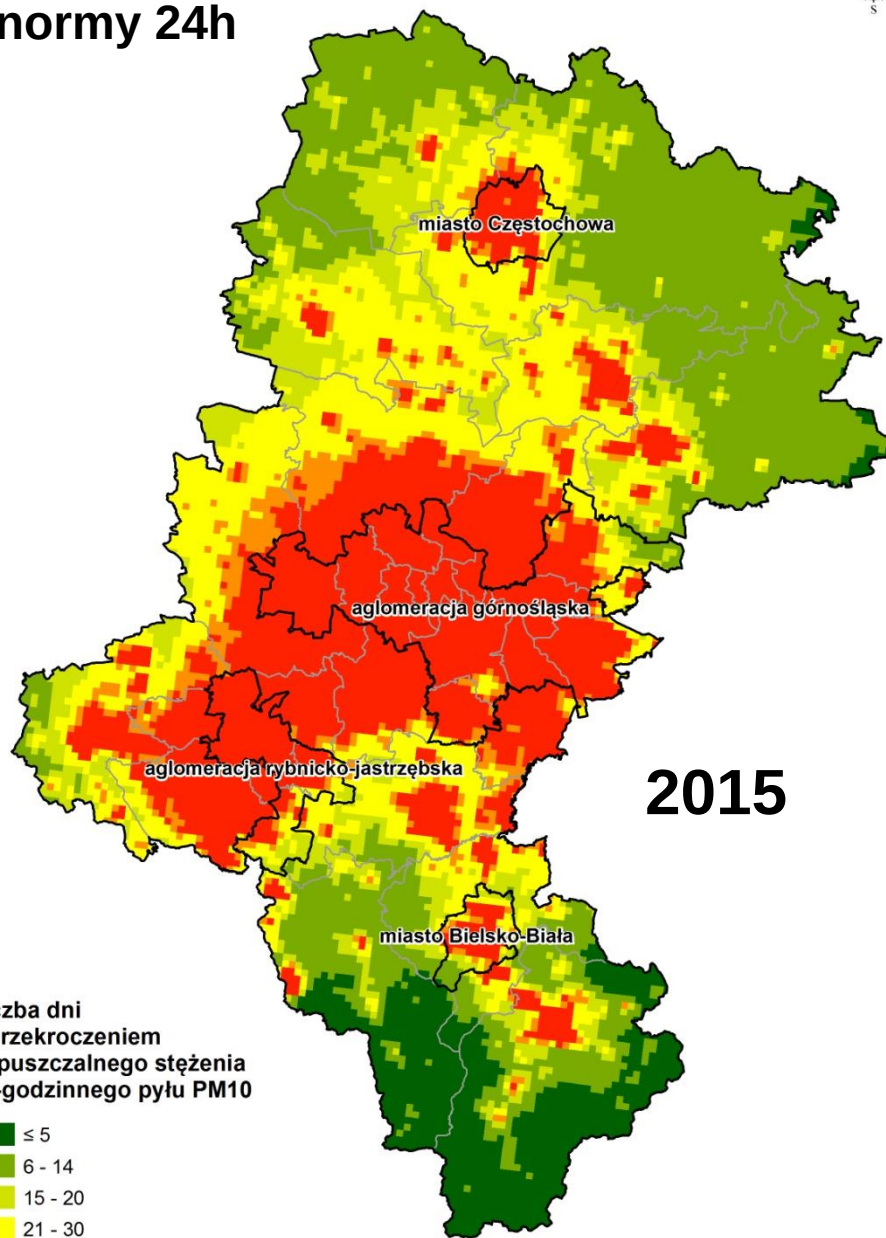
dla roku bazowego 2015

dla roku prognozy 2027

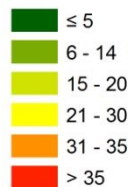
PM10 średnioroczne

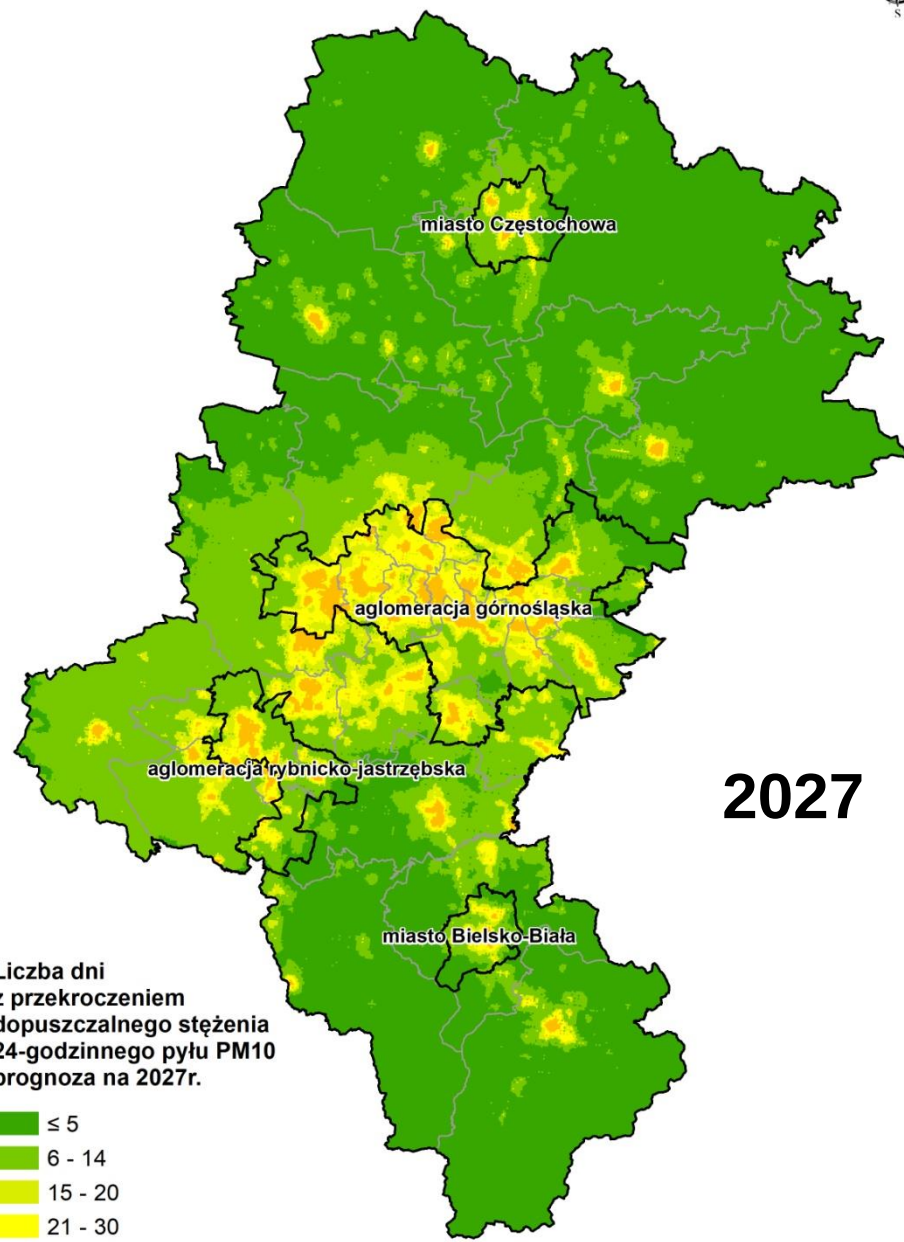
PM10 liczba dni z przekroczeniem normy 24h

Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego stężenia 24-godzinnego pyłu PM10

0 5 10 20 30 40

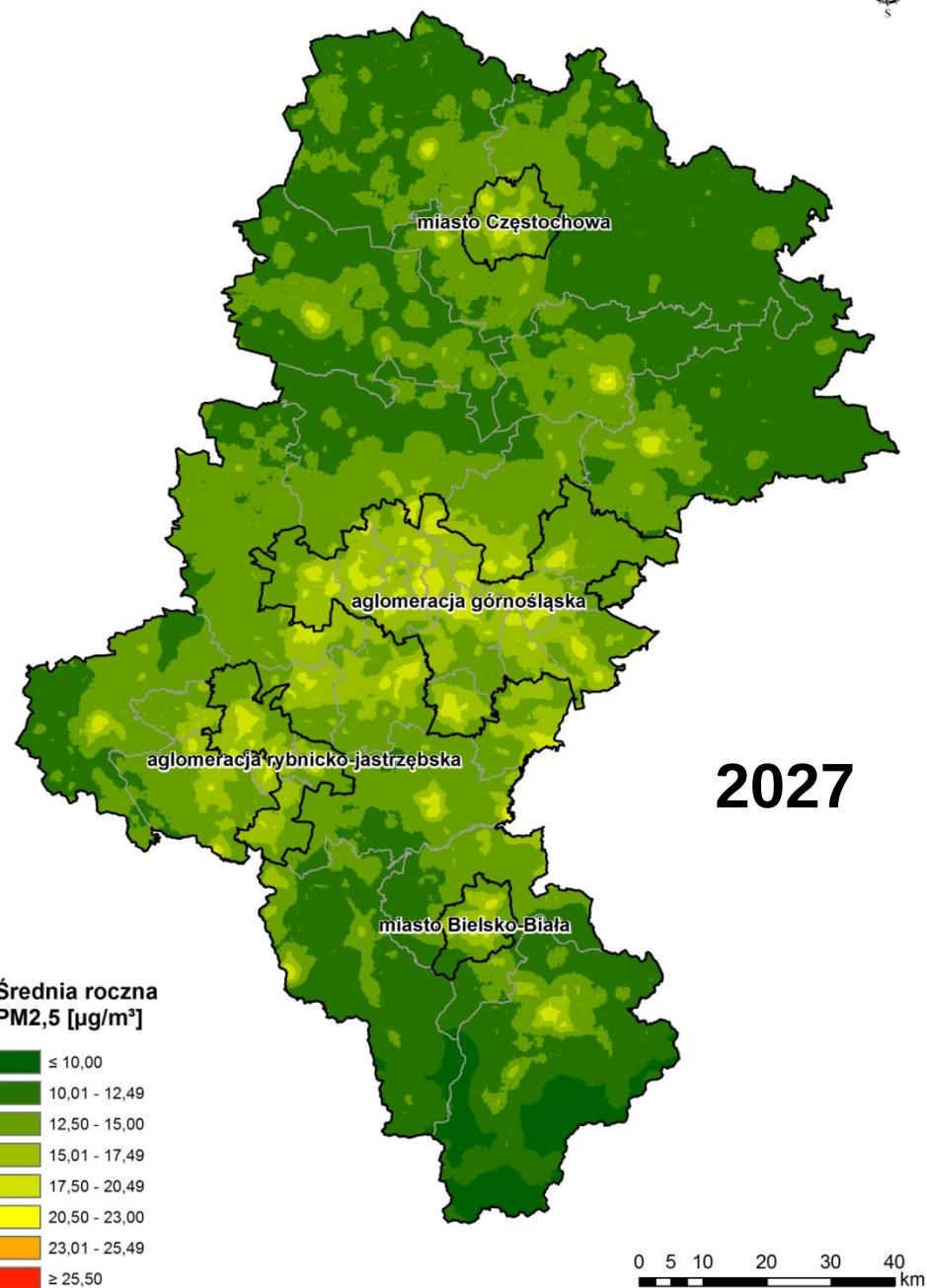
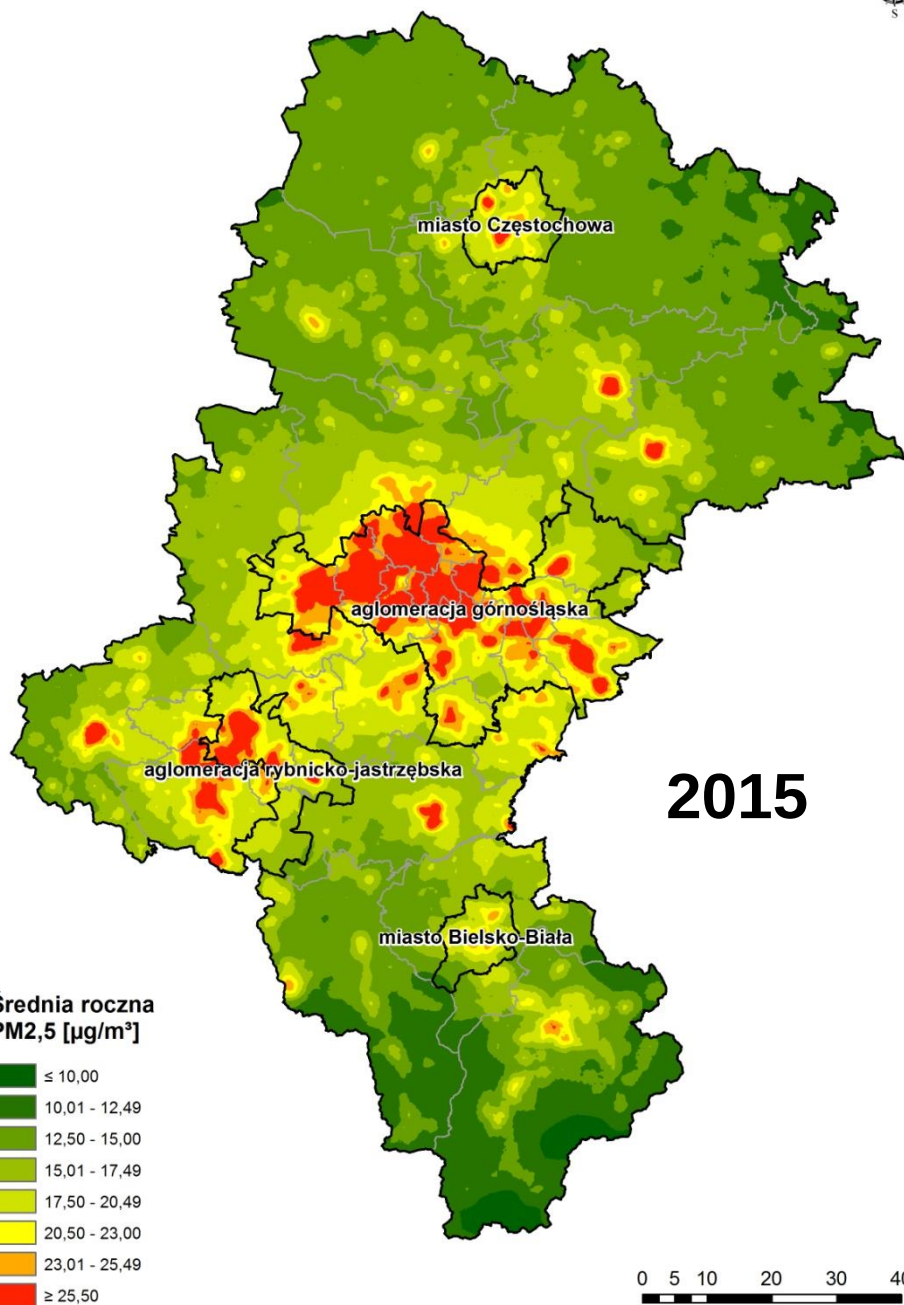

Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego stężenia 24-godzinnego pyłu PM10 prognoza na 2027r.

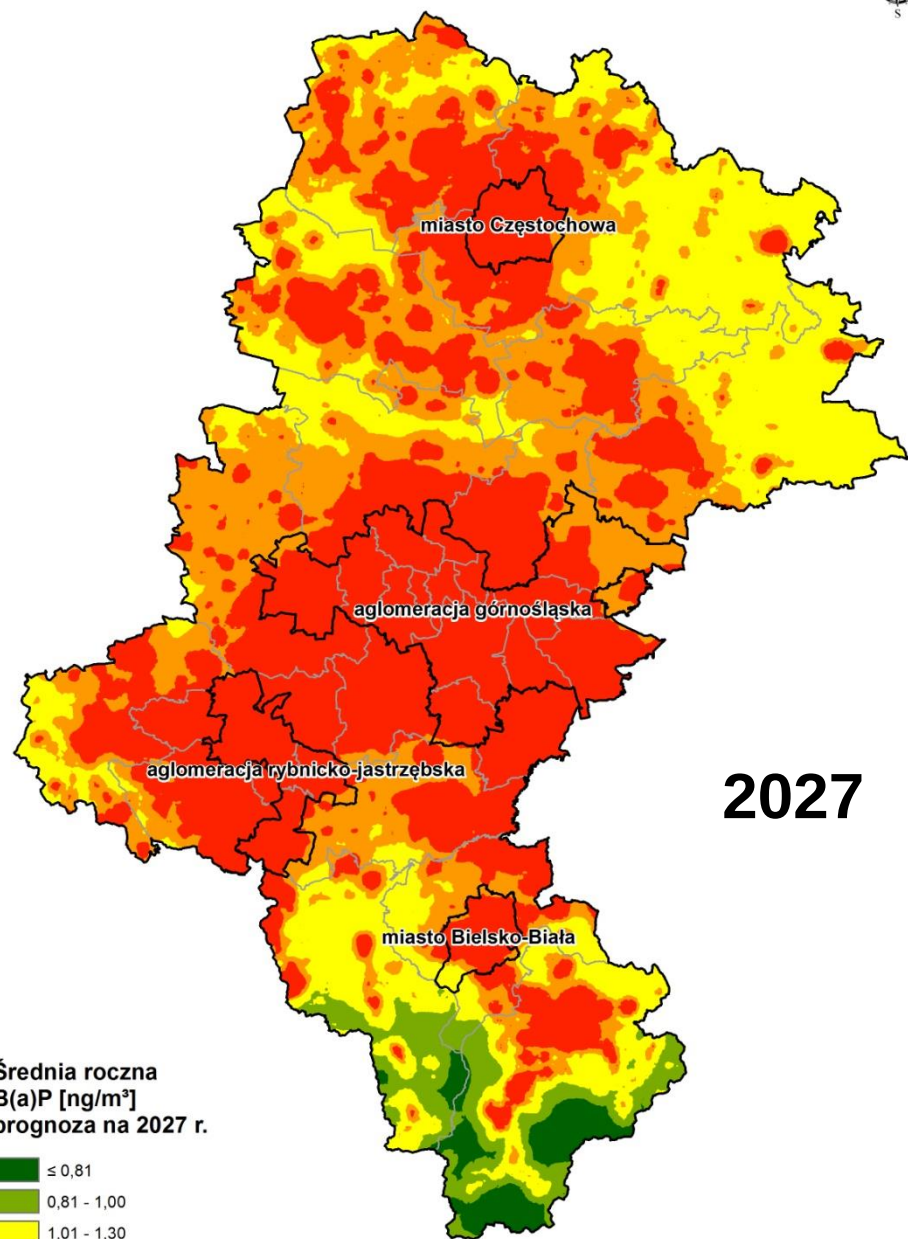
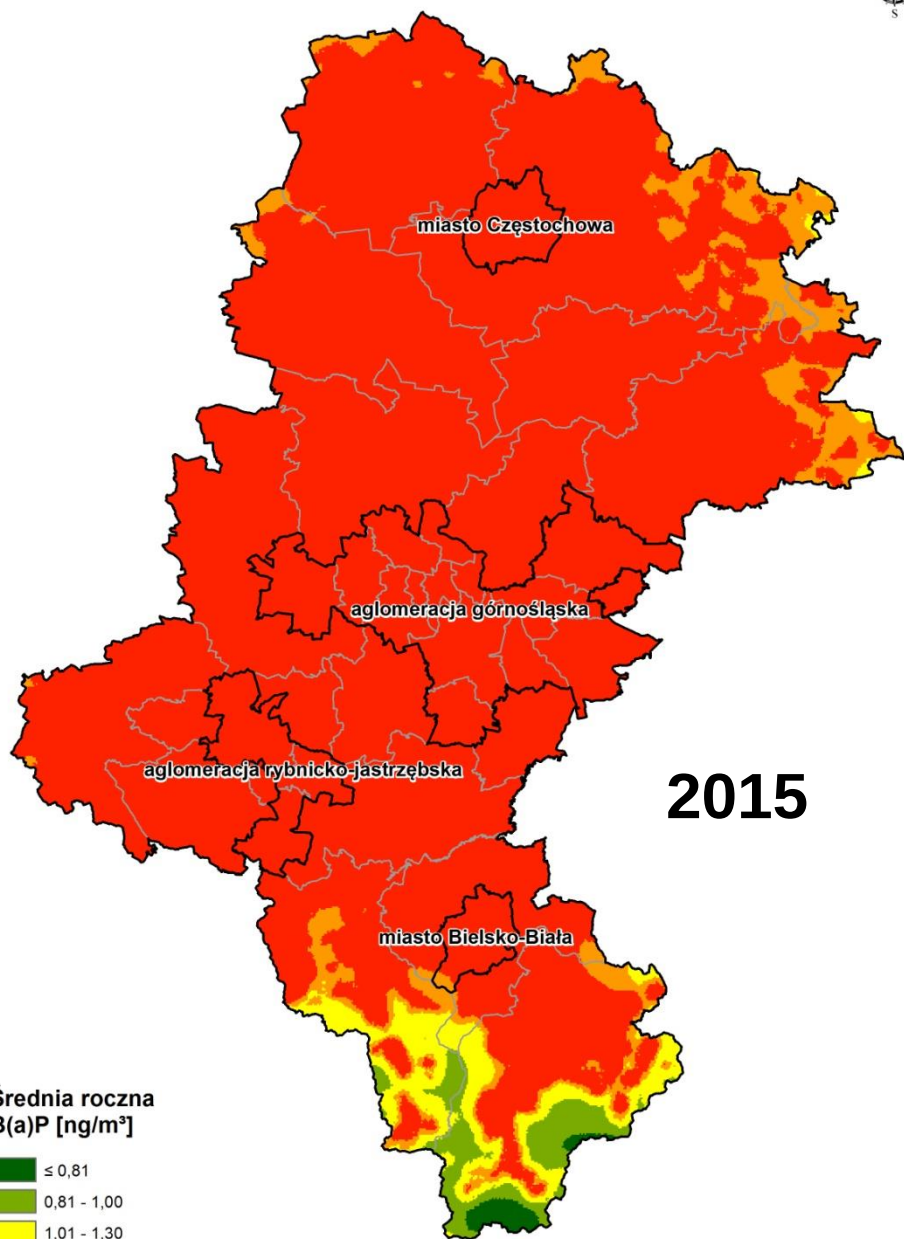

0 5 10 20 30 40 km

PM_{2,5} średnioroczne

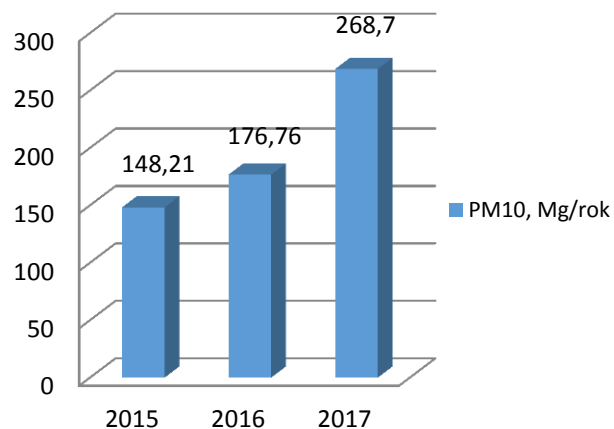

B(a)P średnioroczne

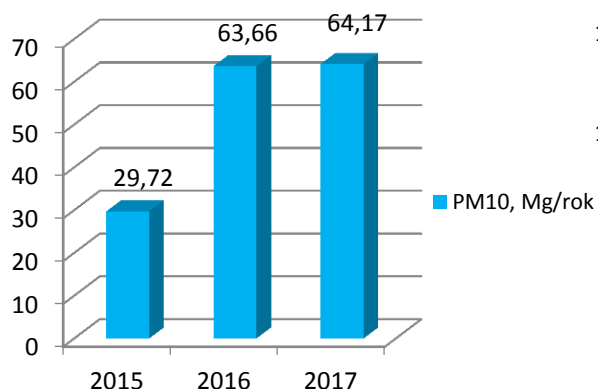

Redukcje PM10 osiągnięte w 2015-2017 w podziale na strefy województwa śląskiego

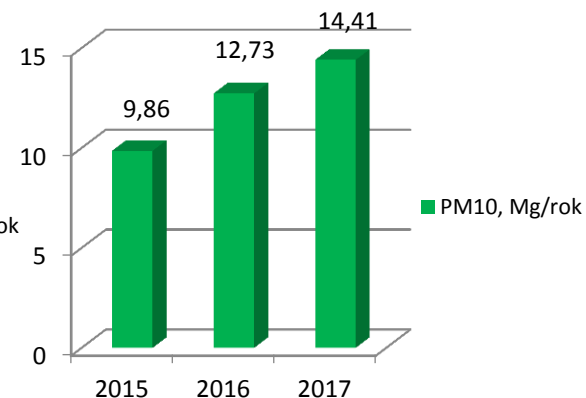
aglomeracja górnośląska

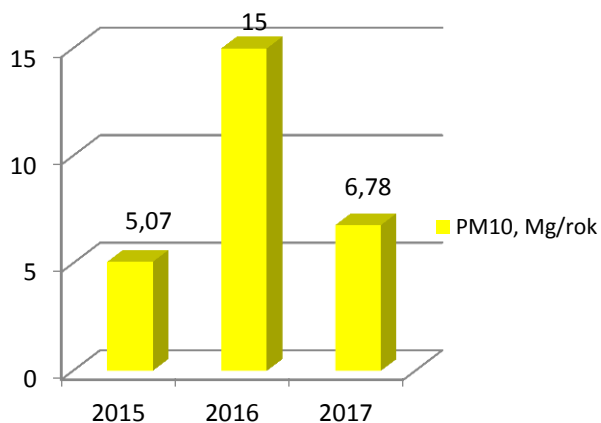
aglomeracja rybnicko-jastrzębska

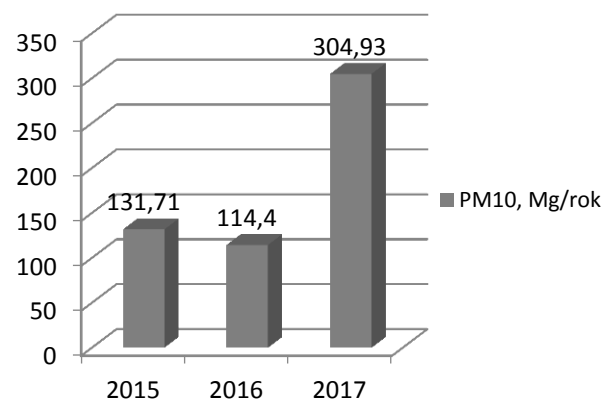
Bielsko-Biała

Częstochowa

strefa śląska

Liczba zlikwidowanych starych kotłów w 2015-2017 w podziale na strefy województwa śląskiego

strefa	Zlikwidowane kotły [szt.]		
	2015	2016	2017
Aglomeracja górnośląska	2 659	3 452	5 518
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	551	1 273	679
Miasto Bielsko-Biała	112	176	276
Miasto Częstochowa	112	514	145
Strefa śląska	1 903	1 833	4 602
RAZEM	5 337	7 248	11 220

Liczba gmin, które nie podjęły żadnych działań w 2015-2017 w podziale na strefy województwa śląskiego

strefa	Liczba gmin, które nie podjęły żadnych działań dot. wymiany kotłów		
	2015	2016	2017
Aglomeracja górnosląska	2	0	0
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska	0	0	0
Miasto Bielsko- Biała	0	0	0
Miasto Częstochowa	0	0	0
Strefa śląska	89	87	62
RAZEM	91/167	87/167	62/167

Kwota wydana na wymianę ogrzewania i termomodernizację w 2015-2017 w podziale na strefy województwa śląskiego

strefa	Wydana kwota [zł]		
	2015	2016	2017
Aglomeracja górnos Śląska	105 165 774	110 437 252	136 031 648
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	23 849 214	31 954 693	46 820 385
Miasto Bielsko-Biała	1 256 781	2 147 841	3 493 172
Miasto Częstochowa	28 370 743	23 428 927	36 354 714
Strefa Śląska	94 322 063	60 482 795	153 770 278
RAZEM	259 007 672	228 451 508	376 470 197

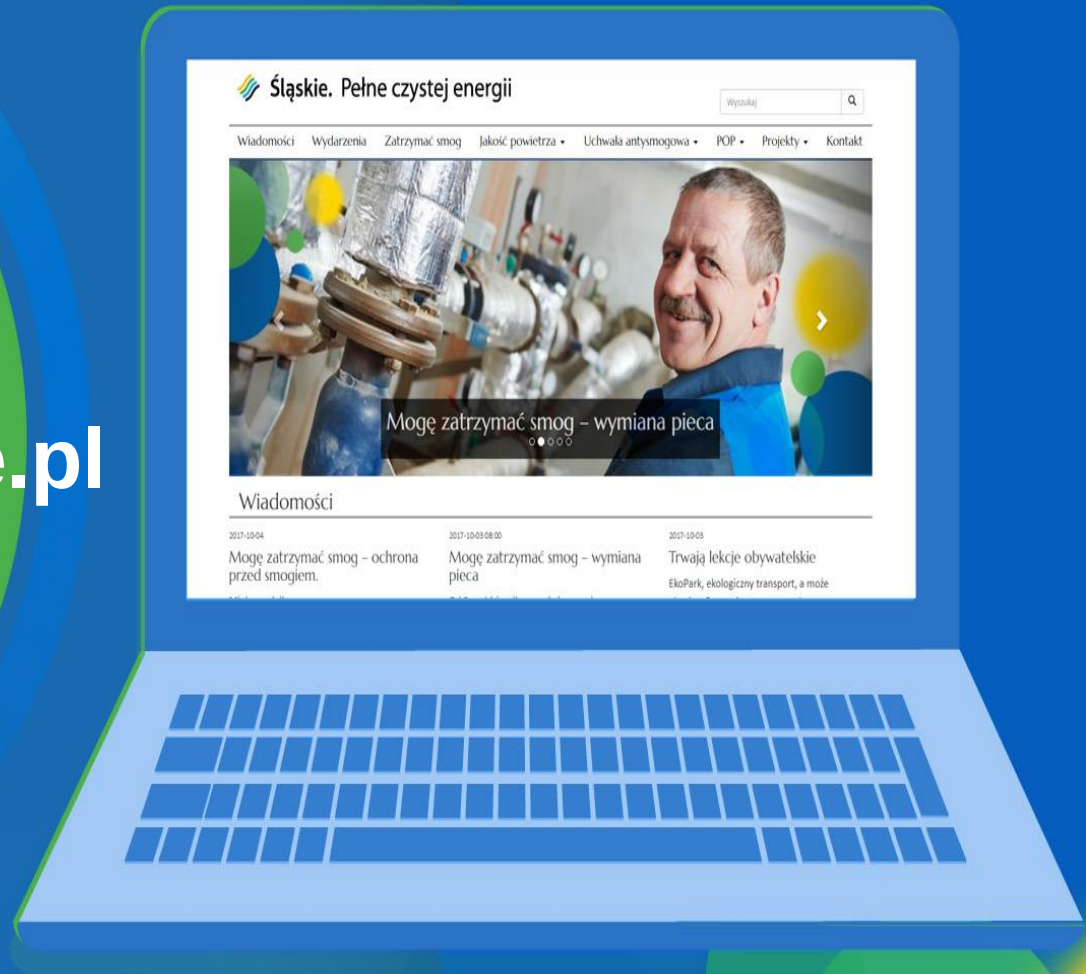
Wsparcie dla gmin w realizacji Programu ochrony powietrza i uchwały antysmogowej - Projekt zintegrowany LIFE

Województwo Śląskie zostało Współbeneficjentem w projekcie zintegrowanym LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”.

- ✓ **Kampania informacyjno-edukacyjna „Mogę zatrzymać smog!”**
- ✓ **Konferencje tematyczne dla pracowników merytorycznych gmin i strażników miejskich**
- ✓ **Specjalistyczne warsztaty dla pracowników merytorycznych gmin i strażników miejskich**

[https://
powietrze.slaskie.pl](https://powietrze.slaskie.pl)

Śląskie. Kampania informacyjna

Od 1 września 2017

uchwała antysmogowa dla Śląskiego!

Dotyczy Cię, jeśli ogrzewasz swój dom paliwami stałymi, jak węgiel, drewno, pellet!

NIE SPALAJ!

MUŁU

FLOTU

WĘGLA
BRUNÁTNEGO

WILGOTNEGO
DREWNA

TO DYM! A DYM TRUJE!

NOWY DOM

MODERNIZACJA KOTŁOWNI

tylko KOCIOŁ KLASY 5 lub ECODESIGN

Więcej dowiesz się na: powietrze.slaskie.pl

 Śląskie.

Od 1 września 2017

uchwała antysmogowa dla Śląskiego!

Dotyczy Cię, jeśli ogrzewasz swój dom paliwami stałymi, jak węgiel, drewno, pellet!

KROK 1 → Sprawdź datę produkcji i klasę swojego kotła węglowego

KROK 2 → Jeśli nie jest to kocioł KLASY 5 lub ECODESIGN
– masz obowiązek wymienić go na ten standardy!
(dotyczy kotłów, których rozpoczęcie eksploatacji nastąpiło przed 1 września 2017)

KOCIOŁ POZAKLASOWY tzw. KOPCIUCH

WYMIANA w przypadku kotłów (od daty ich produkcji)

> 10 lat

do końca roku

2021

5 – 10 lat

do końca roku

2023

< 5 lat

do końca roku

2025

KOCIOŁ KLASY 3
LUB 4

WYMIANA

↓

do końca roku

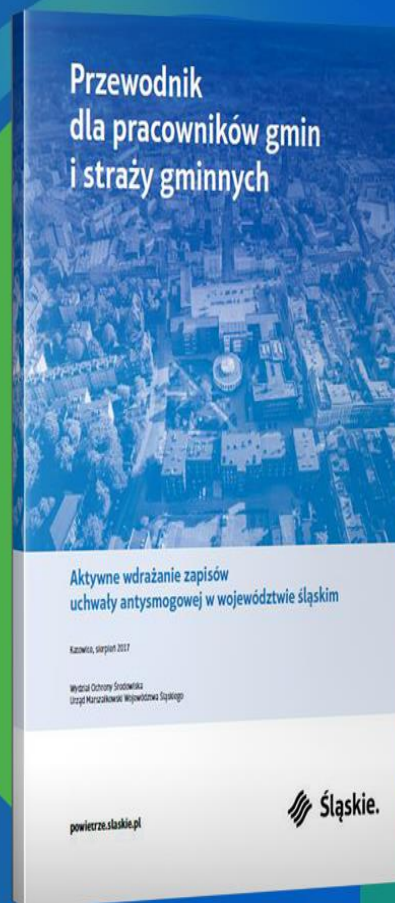
2027

Więcej dowiesz się na: powietrze.slaskie.pl

 Śląskie.

Ulotki Plakaty

publikacje dotyczące uchwały antysmogowej

**konferencje
i warsztaty
dla pracowników
gmin i straży
miejskich**

Województwo
Śląskie

Dziękuję za uwagę

Katarzyna Korszun-Kłak
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Wydział Ochrony Środowiska
Tel. +48 (32) 77 40 709

<https://powietrze.slaskie.pl>
katarzyna.korszun@slaskie.pl